

Kvindevalgret

Medlemsblad for Landsforbundet
for Kvinders Valgret,

Nr. 9

September 1909

2. Aargang

INDHOLD

Sommerrigsdagen og Kvinderne. — For og imod. —
Fra Suffragetternes Land. — Kvindernes Fødselsdags-
bog. — Kvinderne i de kommunale Raad. — I Rigs-
dagen den 19. August. — Meddelelser. — Møder.

Sommerrigsdagen og Kvinderne.

Sommeren, der ellers plejer at være al Politiks døde Tid, har iaar været fuld af spændende og højst udviklede politiske Begivenheder. Forsvarssagen har foraarsaget Ministærskifte, idet det ikke lykkedes Konsejlspræsident Neergaard at føre sin Forsvarsplan — med de fremskudte Forter — igennem, ligesaa lidt som han havde Held til efter Opgivelsen af disse at opnaa det Forlig med l. C. Christensen, som han saa energisk arbejdede paa. Det parlamentariske System krævede da hans Afgang.

For Dannelsen af et nyt Ministerium var Vanskelighederne særdeles store; et Forsøg, som den frikonservative Grev Frijs foretog, mislykkedes.

Fra radikal og socialdemokratisk Side hævdedes, at det rette vilde være Dannelsen af et foreløbigt Forretningsministerium, der udelukkende skulde forsøge gennemført en ny og retfærdigere Valgkredsordning, og paa Grundlag af denne udskrive nye Valg. Det saaledes nyskabte Folketing, og det af dettes Flertal udgaaede Ministerium, kunde da atter genoptage Forsvarssagen.

En ny Valgkredsordning kan imidlertid let medføre en Grundlovsændring, det Spøgelse, som altid er blevet holdt frem for Kvinderne, naar de har mødt frem med deres Krav om politisk Valgret. »En Grundlovsændring er en saare

vanskelig Ting, Kvinderne maa vente«, har man stadig svaret.

Nu hørte vi Ordet »Grundlovsændring« i en anden Forbindelse, og vi spidsede Øren. Skulde man vove det? og vilde Kvinderne i saa Tilfælde samtidig faa den politiske Valgret?

Folketingsmand, Dr. Munch, skriver herom i det »Ny Aarhundrede«:

»Forhaabentlig staar vi nu ved en Række Drøftelser, der ikke slutter, før vi har en ny Grundlov, og der kan derfor være Grund til at kaste et Blik paa de Spørgsmaal, som vil rejse sig under de forestaaende Forhandlinger.

I Forgrunden staar Valgretten til Folketinget. Her synes en Ting afgjort paa Forhaand; saasnart Grundloven ændres, faar Kvinderne Valgret. Folketingets Flertal er afgjort for Kvindernes Valgret, og Landstingets Flertal er vist nok nærmest indifferent.«

Med allerstørste Interesse imødesaa derfor alle valgretsinteresserede Kvinder Udgangen paa Ministerkrisen; umuligt var det ikke, at Grundlovsændringen kom førend Forsvarssagens Afgørelse, og Kvinderne vilde altsaa blive meddelagtige i dens Løsning.

Men nej — det gik ikke saaledes. Militærforliget er nu fuldbyrdet; hvad der ikke lykkedes for Neergaard og Frijs, lykkedes for Holstein-Ledreborg. Den Sag, der i saa lange Tider har optaget Sindene, er endt med et Forlig, der sikkert har krævet den allerstørste Resignation fra alle de forsvarvenlige Grupper Side.

Kvinderne kommer altsaa ikke med nu, de maa atter vente. Men Sommerens Forhandlinger har dog uden Tvivl bragt os nærmere til Maalet.

Saasnart en Grundlovsændring kommer paa Dagsordenen, og den Tid er næppe fjern, vil Spørgsmaalet om Kvindernes politiske Valgret blive draget ind i den aktuelle Politik.

For og imod.

Paa et Vælgermøde i England udtalte en af Kandidaterne, at hvis en Mand ikke kunde forliges med sin Kone, fordi hun havde politisk Stemmeret og muligvis var af en anden Anskuelse end han, saa fortjente en saadan Mand ikke selv at have Valgret.

En Tilhører tilføjede: »Han fortjente heller ikke at have en Kone.«

Om en Maanedstid finder de første politiske Valg Sted i Norge, ved hvilke Kvinderne har Ret til at stemme. Den første Kvinde, der er opstillet som Kandidat til Stortinget, er Fru Marie Aslaksrud. Hun er opstillet af Socialdemokrater i en af Kredsen i Kristiania.

Københavns Kommunalbestyrelse har udgivet en statistisk Oversigt over Borgerrepræsentantvalgene d. 12te Marts. Man ser heraf, at Valgdeltagelsen var størst for de Mænds Vedkommende, hvis Hustruer ogsaa var Vælgere. Den Omstændighed, at begge Ægtefæller har Valgret, styrker altsaa Mandens Lyst til at deltage i Valget.

Medens Valgdeltagelsen for Mændenes Vedkommende stiger med Alderen — indtil det 60. Aar —, var Valgdeltagelsen for Kvindernes Vedk. størst i Alderen mellem 30—40 Aar, medens den var i betydelig Nedgang mellem 50—60 Aar.